

1. Määritelmät

1.1 Luottokustannuksilla todellisen vuosikoron laskennassa tarkoitetaan pankin tiedossa olevien, luottosuhteen johdosta velallisen maksettavaksi tulevien korkojen, kulujen ja muiden maksujen yhteismäärää. Luottokustannusten enimmäismäärää laskettaessa luottokustannus määritellään kohdassa 4.

1.2 Todellisella vuosikorolla tarkoitetaan korkoprosenttia, joka saadaan laskemalla luottokustannukset vuosikorkona luoton määrälle lyhennykset huomioon ottaen.

1.3 Etämyynnillä tarkoitetaan tilannetta, kun sopimus palvelusta tehdään etäviestintä käyttäen siten, että asiakas ei sopimusta tehtäessä fyysisesti tapaa pankin edustajaa henkilökohtaisesti. Etämyynnistä ei ole kyse silloin, kun asiointi etäviestintävälinettä käyttäen liittyy jo olemassa olevaan sopimukseen tai kyse on olemassa olevan sopimuksen muuttamisesta.

1.4 Kansainväliset pakotteet tarkoittaa Euroopan unionin tai Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston asettamia taloudellisia ja muita pakotteita sekä koti- ja ulkomaisten viranomaisten tai muiden vastaavien tahojen, kuten OFAC:n (Office of Foreign Assets Control), julkaisemia pakotteita, tiedotteita ja määräyksiä.

2. Luoton nostamisen edellytykset

2.1 Luoton nostamisen edellytykset

Luoton nostaminen edellyttää, että:

- velallinen on tehnyt luottosopimuksen pankin hyväksymässä muodossa; ja
- pankilla on käytössään Kansaneläkelaitoksen tai yliopiston opintotukilautakunnan päätöksen mukaiset takaustiedot; ja
- velallinen on toimittanut pankille pankin pyytämät asiakkaan tuntemiseen ja tunnistamiseen liittyvät tiedot ja dokumentit pankin hyväksymässä muodossa; ja
- muut mahdolliset lainan nostamiselle asetetut ehdot on täytetty.

Pankilla on oikeus evätä luoton tai sen osan nostaminen, jos velan ehtojen mukainen eräännyttämisperuste on olemassa, nostosta kieltäytymiselle on olemassa lainsäädännöstä tai pankkia sitovasta määräyksestä johtuva peruste.

Opintolainaehdot Valtion takaama opintolaina

Pankki voi verrata velallisen maksu- ja tilitapahtumia kansainvälisiin pakotteisiin sekä tarvittaessa vaatia velalliselta maksu- ja tilitapahtumia koskevia lisätietoja ennen luoton tai sen osan nostoa.

Pankilla on oikeus ryhtyä kansainvälisten pakotteiden edellyttämiin toimenpiteisiin, esimerkiksi evätä luoton tai sen osan nostaminen. Pankki ilmoittaa velalliselle luoton tai sen osan nostamisesta kieltäytymisestä ja kieltäytymisen syystä, ellei ilmoituksen tekemiselle ole pankkia sitovasta lainsäädännöstä, määräyksestä tai ohjeesta johtuvaa estettä.

2.2 Opintolainahakemuksen vahvistus

Velallinen hyväksyy sen, että pankki pyytää opintolainan hakemuksen perusteella opintolainan valtioneuvoston päätöksen Kelalta. Pankki tekee luottopäätöksen seuraavan pankkipäivän kuluessa, mikäli luottoa voidaan myöntää hakemuksen perusteella. Mikäli luottoa ei voida hakemuksen perusteella myöntää, pankki on yhteydessä velan hakijaan. Hyväksytystä luottopäätöksestä pankki ei lähetä velalliselle erillistä ilmoitusta, vaan pankki siirtää nostettavissa olevat erät velallisen ilmoittamalle tilille. Luoton nostamisen edellytys on, että valtioneuvoston päätös on voimassa. Ensimmäisen noston yhteydessä nostettavasta määrästä vähennetään velkakirjan mukainen pankin palkkio.

2.3 Vakuutus

Velallinen vakuuttaa, että on lukenut tiedot opintolainasta, tutustunut opintolainan ehtoihin ja hyväksynyt ne sekä on tutustunut Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot -lomakkeeseen. Lisäksi velallinen vakuuttaa antamansa tiedot oikeiksi.

Velallinen hyväksyy sen, että tunnistautumistiedot vastaavat velallisen allekirjoitusta velallisen ja Nordea Bank Oyj:n välisen Pankkitunnuksilla käytettäviä palveluja koskevan sopimuksen mukaan.

3. Korko

3.1 Korosta ja maksueristä ilmoittaminen

Pankki ilmoittaa koron muuttuessa velalliselle koronmääräytymisjakson koron ja ajantasaiset tiedot koron suuruudesta jälkikäteen seuraavan maksueränyhteydessä tiliotteella tai muutoin pysyvällä tavalla. Ajantasaiset tiedot maksuerien lukumäärästä, maksuväleistä ja viimeisestä maksupäivästä ilmoitetaan opintojen päättymisen jälkeen, kun pankki ja velallinen ovat sopineet takaisinmaksusta.

Velallisella on oikeus pyynnöstä saada sopimussuhteen kuluessa velan takaisinmaksua koskeva lyhennystaulukko opintojen päättymisen jälkeen, kun pankki ja velallinen ovat sopineet takaisinmaksusta. Velallisella on oikeus saada lyhennystaulukko maksutta vain, jos lyhennystaulukossa on tapahtunut muutoksia sen jälkeen, kun velallinen on aikaisemmin saanut lyhennystaulukon.

3.2 Viitekoron noteerauksen lakkaaminen tai keskeyttäminen

Jos viitekoron noteeraaminen lakkaa tai keskeytetään tai jos viitekoron määräytymisen perusteita tai sen määrittelyprosessia muutetaan niin oleellisesti, ettei kysymys ole samasta viitekorosta, velkaan sovellettava viitekorko määräytyy uudesta viitekorosta annettavan säädöksen taikka viranomaisen päätöksen tai ohjeen mukaisesti.

Jos uudesta viitekorosta ei anneta säädöstä taikka viranomaisen päätöstä tai ohjetta, velkaan sovellettavana viitekoron arvona käytetään edelleen ennen koronmääräytymisjakson päättymistä tähän velkaan sovellettua viitekoron arvoa siihen saakka kunnes pankki määrittelee uuden viitekoron. Pankki määrittelee uuden viitekoron kuultuaan pankkia valvovia viranomaisia. Pankki ilmoittaa velalliselle uudesta viitekorosta vähintään kolme (3) kuukautta ennen muutoksenvoimaantuloa.

3.3 Viivästyskorko

Jos velkaa, sen lyhennystä tai korkoa ei makseta siten, että ne ovat viimeistään eräpäivänä velkojapankissa, velallinen on velvollinen maksamaan viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä siihen päivään, jona maksu on velkojapankissa.

Viivästyskorko on 7 prosenttiyksikköä korkeampi kuin korko-laissa tarkoitettu viitekorko. Viivästyskorko on kuitenkin vähintään yhtä suuri kuin pankin velasta perimä korko.

Mikäli pankin ennen velan erääntymistä perimä korko on edellä mainittua korkolain mukaista viivästyskorkoa suurempi, on pankilla oikeus periä viivästyskorkona tätä korkoa enintään 180 vuorokauden ajan siitä, kun velka on kokonaisuudessaan erääntynyt, kuitenkin enintään velkaa koskevan tuomioistuimentuomion antamiseen saakka. Tämän jälkeen peritään korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Opintolainaehdot Valtion takaama opintolaina

4. Koron ja luottokustannusten enimmäismäärä

Luottosopimuksen tekopäivä on päivä, jolloin luotto on myönnetty. Luottokustannusten enimmäismäärää laskettaessa ensimmäinen vuosijakso alkaa luottosopimuksen tekopäivästä ja päättyy vastaavaa päivää edeltävään päivään seuraavana vuonna. Jokaisen vuosijakson pituus päivinä voi vaihdella sen mukaan, onko kyse karkausvuodesta vai ei. Luottokustannusten maksun ajankohta lasketaan eräpäivän mukaisesti. Jos luottokustannus on kuitenkin maksettava heti, maksun ajankohta lasketaan maksupäivän mukaisesti.

Jokaisen vuosijakson aikana pankilla ei ole oikeutta veloittaa

- nostetulle luotolle vuotuista korkoa, joka ylittää korkolaissa tarkoitetun viitekoron yli 15 prosenttiyksiköllä. Luoton korko on kuitenkin enintään 20 prosenttia; eikä
- luottokustannuksia, jotka ylittävät keskimäärin päivää kohden 0,01 prosenttia luottosopimuksen mukaisen luoton määrästä luottosopimuksen voimassaoloaikana. Luottokustannusten enimmäismäärä jokaisen vuosijaksona aikana on kuitenkin korkeintaan 150 euroa.

Luottokustannusten enimmäismäärää laskettaessa luottokustannukseksi ei lasketa:

- korkoa;
- maksuviivästyksen tai muun sopimusrikkomuksen johdosta velalliselle tulevia maksuja;
- maksuajan pidentämisestä aiheutuvia kuluja;
- lisäpalveluista maksettavia kustannuksia, jos lisäpalvelua koskevan sopimuksen tekeminen ei ole edellytyksenä luoton saamiseksi markkinoiduin ehdoin;
- vakuutusmaksuja, jos vakuutuksen tarkoituksena on luoton vakuuden arvonturvaaminen; eikä
- muita laissa, asetuksessa tai viranomaisen määräyksissä määriteltyjä maksuja.

Pankilla on oikeus veloittaa maksuajan pidentämisestä ennen saatavan erääntymistä 5 euroa edellyttäen, että maksuaika pitenee vähintään 14 päivällä, kuitenkin korkeintaan 20 euroa vuodessa.

5. Maksujen ja palkkioiden muuttaminen

Pankki voi korottaa velasta perittäviä luottosopimuksen mukaisia maksuja tai palkkioita viranomaispäätöksestä tai -määräyksestä taikka lainsäädännönmuutoksesta johtuvalla perusteella kustannusmuutosta vastaavasti, jos muutosperuste koskee suoraan kyseistä luottosopimusta. Maksun tai palkkion korotus ei saa olla suurempi kuin luotonantajalle aiheutunut tosiasiallinen lisäyksen kustannuksissa, joiden johdosta maksua tai palkkiota luottosopimuksen mukaan peritään. On kuitenkin riittävää, että maksun muutos vastaa likimääräisestitosiasiallisten kustannusten määrän lisäyksiä.

Pankin oikeus edellä mainittuun korotukseen lakkaa, kun sen peruste on poistunut.

Pankki ilmoittaa velalliselle maksujen ja palkkioiden muutoksesta ja niiden vaikutuksista maksuerien suuruuteen, lukumäärään tai viimeiseen maksupäivään. Muutos tulee voimaan pankin ilmoittamasta ajankohdasta lukien, kuitenkin aikaisintaan yhden (1) kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä velalliselle.

6. Maksupäivän siirtyminen

Jos eräpäivä ei ole pankkipäivä, velan ja siitä perittävien korkojen sekä velanhoitoon liittyvien kustannusten maksupäivä siirtyy seuraavaan pankkipäivään. Pankki perii tällöin luottokoron siirtyneeseen maksupäivään saakka koko velanjäljellä olevalle pääomalle. Pankkipäivällä tarkoitetaan viikonpäiviä maanantaista perjantaihin pois lukien suomalaiset pyhäpäivät, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä sekä joul- ja juhannusaatto ja päivä, jota muutoin ei ole pidettäväpankkipäivänä.

7. Peruuttamisoikeus

Velallisella on oikeus peruuttaa luottosopimus ilmoittamalla siitä pankille 14 päivän kuluessa siitä, kun velallinen on saanut pysyvällä tavalla kappaleenluottosopimuksesta ehtoineen ja etämyynnissä lisäksi ennakkotiedot. Peruuttamisilmoituksen voi tehdä soittamalla Nordea Asiakaspalveluun, verkkopankin asiakaspostissa, kirjeitse tai missä tahansa Nordean Suomessa sijaitsevassa konttorissa. Ilmoituksessa on yksilöitävä peruutettava luottosopimus. Jos velallinen peruuttaa luottosopimuksen, pankki perii korvauksena luoton koron silta ajalta, jonka luotto on ollut velallisen

Opintolainaehdot Valtion takaama opintolaina

käytettävissä. Maksettavan koron määräytymisen perusteet on ilmoitettu velkakirjassa.

Velallisen on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluessa peruuttamisilmoituksen lähettämisestä palautettava sopimuksen perusteella saamansa varat korkoineen uhalla, että peruuttaminen muutoin raukeaa.

8. Velan ennaikainen takaisinmaksu

Velallisella on oikeus maksaa velka tai sen osa ennaikaisesti ilman ennen aikaisesta takaisinmaksamisesta aiheutuvia kuluja ilmoittamalla siitä pankille. Jos velallinen maksaa luoton kokonaan tai osittain ennaikaisesti takaisin, on jäljellä olevasta pankin saatavasta vähennettävä se osa luottokustannuksista, joka kohdistuu käyttämättä jäävään luottoaikaan. Pankki saa kuitenkin periä kokonaisuudessaan luottosopimuksessa yksilöidyt, luoton perustamiseen liittyvistä toimista aiheutuneet kulut.

9. Velallisen oikeus kohdentaa suoritus

Jos velallisella on pankilta useampia luottoja, velallisella on oikeus kohdistaa suorituksensa haluamaansa luottoon. Pankki määrittelee, mitä yksittäisen luoton eriä suorituksella katetaan.

10. Velan erityiset eräntymisperusteet

10.1 Maksun viivästymisen vuoksi

Velka erääntyy maksettavaksi pankin kirjallisesta vaatimuksesta, jos velallinen on laiminlyönyt koron tai lyhennyksen suorittamisen ja eräpäivästä on kulunut vähintään kolme (3) kuukautta. Pankki ilmoittaa laiminlyönnistä Kansaneläkevähintään vähintään yhtä (1) kuukautta ennen maksuvaatimusta.

Pankilla ei ole oikeutta eräännyttää velkaa, jos viivästyminen johtuu velallisen sairaudesta, työttömyydestä tai muusta siihen verrattavasta hänestä riippumattomasta seikasta. Pankilla on kuitenkin oikeus eräännyttää velka, jos viivästyksen kesto ja muut olosuhteet huomioon ottaen pankille olisi ilmeisenkohtuutonta jatkaa velkasuhdetta.

10.2 Velan erityinen eräntyminen muun kuin maksuviivästyksen vuoksi

Velka erääntyy maksettavaksi pankin kirjallisesta vaatimuksesta, jos velallinen on antanut pankille harhaanjohtavia tietoja, jotka ovat voineet vaikuttaa velanmyöntämiseen tai sen ehtoihin.

10.3 Erääntymisen voimaantulo

Erääntyminen tulee voimaan neljän (4) viikon tai, jos velalliselle on aiemmin huomautettu maksun viivästyksestä tai muusta sopimusrikkomuksesta, kahden (2) viikon kuluttua siitä, kun erääntymistä koskeva ilmoitus on lähetetty velalliselle. Jos velallinen edellä mainitun ajan kuluessa maksaa viivästyneen määrän, erääntyminen raukeaa.

Jos velallinen asetetaan konkurssiin, velka erääntyy heti takaisinmaksettavaksi.

Jos luotto eräännytetään, jäljellä olevasta saatavasta on vähennettävä se osaluottokustannuksista, joka kohdistuu käyttämättä jäävään luottoaikaan. Pankki saa kuitenkin periä kokonaisuudessaan luottosopimuksessa yksilöidyt, luotonperustamiseen liittyvistä toimista aiheutuneet kulut.

11. Luottotietojen tarkistaminen ja käyttäminen, maksulaiminlyönnistä ilmoittaminen luottotietorekisteriin ja henkilötietojen käsittely

Pankki käyttää luottoa myöntäessään, käsitellessään ja valvoessaan sitoumuksenantajan henkilötietoja. Näitä henkilötietoja hankitaan hakijalta, viranomaisten pitämistä rekistereistä, kuten Verohallinnon ylläpitämästä positiivisesta luottotietorekisteristä, pankin ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden rekistereistä, luottotietotoimintaa harjoittavilta yhteisöiltä, kuten Suomen Asiakastieto Oy:n luottotietorekisteristä ja/tai muista luotettavista lähteistä. Asiakkaan tuntemiseen liittyviä tietoja voidaan käyttää luottopäätöksen tekemiseen ja luoton valvontaan.

Pankki ilmoittaa positiiviseen luottorekisteriin lain edellyttämät luottoon liittyvät ajantasaiset tiedot.

Jos velallinen laiminlyö maksun, pankilla on oikeus ilmoittaa luottosopimuksesta johtuvien maksuvelvoitteiden laiminlyönti luottotietotoiminnan harjoittajien ylläpitämiin luottotietorekistereihin, kun maksu on viivästynyt vähintään 60 päivää maksuohjeituksessa mainitusta alkuperäisestä eräpäivästä eivätkä pankki ja velallinen ole tehneet alkuperäiseneräpäivän jälkeen uutta maksusopimusta taikka tallettaminen on lainsäädännön tai tietosuojaviranomaisen päätöksen nojalla muuten sallittua.

Pankilla on oikeus luovuttaa velallista koskevat luoton myöntämiseen, käsittelyyn ja valvontaan liittyvät

Opintolainaehdot Valtion takaama opintolaina

henkilötiedot mahdollisen velan siirron yhteydessä siirronsaajalle.

Pankki käsittelee rekisterinpitäjänä henkilötietoja, kun se toimittaa tuotteita ja palveluja, joista osapuolet ovat sopineet. Lisäksi pankki käsittelee henkilötietoja muissa yhteyksissä, kuten silloin kun lakien ja muiden säännösten noudattaminen sitä edellyttää. Yksityiskohtaista tietoa henkilötietojen käsittelystä pankissa annetaan Nordean tietosuojaselosteessa, joka on saatavilla pankin verkkosivuilla. Tietosuojaselosteen voi saada myös ottamalla yhteyttä pankkiin. Tietosuojaseloste sisältää tietoa henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä oikeuksista, joita ovat muun muassa oikeus saada pääsy tietoihin, oikeus tietojen oikaisemiseen ja oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen. Pankki voi antaa velallisentilanteesta vastuista ja vakuuksista tietoja takaajiksi tai pantinantajiksi opintolainan hakemuksessa, sen liitteissä tai muutoin erikseen ilmoitetuille henkilöille.

12. Pankin oikeus antaa tietoja takaajalle velallisen maksukyvästä

Pankilla on oikeus antaa tietoja takaajalle velallisen kaikista sitoumuksista, maksuhäiriöistä ja muista velallisen maksukykyyn vaikuttavista seikoista.

13. Ilmoitukset, luottosopimuksen ja muiden asiakirjojen toimittaminen

Velallisen on ilmoitettava pankille viivytyksettä nimensä ja osoitteensa muutoksesta. Velallisen on annettava pankille pyynnöstä taloudellista asemaansakoskevia ja muita tähän velkasuhteeseen vaikuttavia tietoja, jotka ovat pankille luotonantajana tarpeellisia.

Velallisen on ilmoitettava pankille viivytyksettä opintojensa keskeyttämisestä ja päättymisestä. Pankilla on oikeus tarkastaa velallisen pankille antamien tietojen oikeellisuus.

Ellei muualla luottosopimuksessa ole toisin sovittu tai ellei pankki toimita luottosopimusta tai muita asiakirjoja asiakkaalle henkilökohtaisesti, toimittaa pankki velallisen kappaleen luottosopimuksesta, muita luottosopimuksen muu pankki velallisen kappaleen luottosopimuksesta, muita luottosopimuksen mukaisia ilmoituksia ja muita luottoon liittyviä dokumentteja lähettämällä ne verkkopankkipalveluun tai muuhun Nordean hyväksymään sähköiseen palveluun tai lähettämällä ne kirjallisesti tai erikseen sovitulla tavalla joko sähköisesti tai muulla pysyvällä tavalla.

Pankin velalliselle lähettämän sähköisen ilmoituksen katsotaan tulleen velallisen tietoon sinä päivänä, kun ilmoitus on toimitettu verkkopankkipalveluun tai muuhun Nordean hyväksymään sähköiseen palveluun tai lähettämällä ne kirjallisesti tai erikseen sovitulla tavalla joko sähköisesti muulla pysyvällä tavalla.

14. Oikeus muutoksiin

Pankilla on oikeus muuttaa luottosopimusta ilmoittamalla muutoksista velalliselle kirjallisesti etukäteen silloin, kun muutos ei lisää velallisen velvollisuuksia eikä vähennä hänen oikeuksiaan tai johtuu lain muutoksesta tai viranomaisen päätöksestä.

Velallisen katsotaan hyväksyneen pankin ehdottamat sopimusmuutokset, jollei velallinen muutosten ehdotettuun voimaantulopäivään mennessä vastusta niitä. Velalliselle ilmoitetaan muutoksesta vähintään kahta (2) kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa.

15. Vastuu välillisistä vahingoista

Pankki ei vastaa velalliselle aiheutuneista mahdollisista välillisistä vahingoista, ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta.

16. Ylivoimainen este

Sopijapuoli ei vastaa vahingosta, jos se voi osoittaa, että sille kuuluvan veloitteen täyttämisen on estänyt sellainen epätavallinen ja ennalta arvaamaton syy, johon se ei ole voinut vaikuttaa ja jonka seurauksia se ei kaikkea huolellisuutta noudattaen olisi voinut välttää. Pankki ei vastaa myöskään vahingosta, jos tähän sopimukseen perustuvien veloitteiden täyttäminen olisi vastoin muualla laissa säädettyjä pankin velvollisuuksia.

Pankki ei vastaa sellaisesta vahingosta, joka aiheutuu lakosta, saarrosta, sulusta, boikotista tai muusta vastaavasta olosuhteesta, vaikka se ei pankkia suoraan koskisikaan tai vaikka pankki itse olisi siinä osallisena.

Sopijapuoli on velvollinen ilmoittamaan toiselle sopijapuolelle niin pian kuin se on mahdollista häntä kohdanneesta ylivoimaisesta esteestä. Pankki voi ilmoittaa ylivoimaisesta esteestä valtakunnallisissa päivälehdissä.

17. Valvontaviranomaiset

Nordea Bank Oyj:n toimintaa valvovat valtuuksiensa puitteissa:

Opintolainaehdot Valtion takaama opintolaina

Euroopan keskuspankki (EKP)
Sonnemannstrasse 22
60314 Frankfurt am Main, Saksa
Puhelin: +49 69 1344 0
www.ecb.europa.eu

Finanssivalvonta
Snellmaninkatu 6 / PL 103
00101 Helsinki
Puhelin: +358 (0)9 18351
Sähköposti: finanssivalvonta@finanssivalvonta.fi
finanssivalvonta.fi

Kuluttaja-asiakkaiden osalta valvontaviranomaisena toimii myös kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto sen alaisina viranomaisina aluehallintovirastot:

Kilpailu- ja kuluttajavirasto
PL 5
00531 Helsinki
Puhelin: +358 (0)29 505 3000 (vaihde)
kkv.fi
avi.fi

18. Tuomioistuimen ulkopuoliset oikeussuojakeinot

Jos luottosopimusta koskevaa erimielisyyttä ei saada ratkaistuksi osapuolten välisillä neuvotteluilla, kuluttaja voi kääntyä FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan (fine.fi) puoleen, joka antaa maksutta riippumattomia neuvoja ja opastusta asiakkaille. FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Pankkilautakuntaantavat ratkaisusuosituksia riita-asioihin. FINE ei käsittele riitaa, joka on vireillä tai käsitelty Kuluttajariitalautakunnassa tuomioistuimessa. Helpoimmin asian saa vireille sähköisellä yhteydenottolomakkeella osoitteessa fine.fi.

Kuluttajalla on oikeus saattaa asia myös kuluttajariitalautakunnan (kuluttajariita.fi) ratkaistavaksi. Ennen asian viemistä kuluttajariitalautakunnan käsittelyyn kuluttajan tulee olla yhteydessä maistraattien kuluttajaneuvontaan (kkv.fi/kuluttajaneuvonta).

19. Oikeuspaikka ja sovellettava laki

Luottosopimuksesta aiheutuvat riitaisuudet käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa. Velallisella on kuitenkin oikeus saattaa riitaisuus käsiteltäväksi sen Suomessa sijaitsevan paikkakunnan käräjäoikeudessa, jonka tuomipiirissä hänellä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka. Jollei velallisella ole vakituista asuinpaikkaa Suomessa, riitaisuudet käsitellään Helsingin tai Keski-Suomen käräjäoikeudessa.

Tähän velkasuhteeseen sovelletaan Suomen lakia.